

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา
กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

มณฑาทิพย์ โกศลจิตร

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

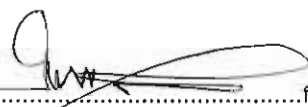
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ มณฑาทิพย์ โกศลจิตร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ลัดดา พลวัฒน์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ลัดดา พลวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 6 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2558

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ กรรมการสอบงานนิพนธ์ที่ช่วยให้คำปรึกษา สนับสนุน ตรวจสอบ ดูแลช่วยเหลือให้การดำเนินการวิจัยดำเนินไปด้วยดีทุกขั้นตอนจนสำเร็จสมบูรณ์ และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ดร.เพชรชัย แก้วสุวรรณ และนายกฤษฎา สิงขรรักษ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ คณาจารย์เจ้าของตำราทุกท่านที่นำมาอ้างอิงในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร ที่อำนวยความสะดวก และกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

คุณประโยชน์ของงานนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอน้อมเคารพคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และบูรพาจารย์ที่ได้ชี้แนะและวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในการศึกษา สมดังความมุ่งหมายทุกประการ

มณฑาทิพย์ โภคผลจิตรี

56970047: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/ การบริหารการศึกษา/ กลุ่มโรงเรียน

เครือข่ายไตรมิตร/ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

มณฑาทิพย์ โกศลจิตร: การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

(PARTICIPATION OF THE BASIC SCHOOL COMMITTEE IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION TRIMITR NETWORK UNDER SAKEAO PRIMARY EDUCATIONAL SURVICE AREA OFFICE 2) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ถัดดา พลวัฒน์, กศ.ด. 89 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่างระหว่าง 0.48 ถึง 0.92 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc multiple comparisons) โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) และการทดสอบค่าที (t -test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านงานบุคคลและด้านบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	15
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	19
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	79
ภาคผนวก ค.....	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แยกตามขนาดโรงเรียน..... 36
2	จำนวน ร้อยละของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.. 42
3	จำนวนและร้อยละของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอาชีพของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน..... 42
4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายด้าน..... 43
5	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายข้อ ด้านวิชาการ..... 44
6	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายข้อ ด้านงบประมาณ..... 45
7	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายข้อ ด้านงานบุคคล..... 46
8	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายข้อ ด้านบริหารทั่วไป..... 47
9	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน..... 49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน.....	50
11 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียนโดยรวม.....	51
12 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน ด้านวิชาการ.....	52
13 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน ด้านงบประมาณ.....	53
14 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน ด้านงานบุคคล.....	53
15 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป.....	54
16 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	56
18	คำอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม.....	87
19	ค่าความสอดคล้องของคำถามในแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.....	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการอยู่รอดและได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาตามศักยภาพ ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ มาตรา 80 และรัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม

- 1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย
- 2) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ถือเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศ (สถาบันพระปกเกล้า, 2552)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 กำหนดหลักการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 9 ข้อ 6 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกจากนี้ สาระสำคัญของหมวด 5 เรื่องการบริหารและการจัดการศึกษา ในส่วนการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการศึกษาโดยตรงนั้นแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาให้มากที่สุด ซึ่งระดับสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน และสถานศึกษาอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จะมีคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุน

กิจการของสถานศึกษา และจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน ต้องอาศัยความละเอียดอ่อน พิจารณาอย่างรอบคอบ ดังนั้นในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2545) การบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งในการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้านนั้น ต้องอาศัยผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในสาขาหลากหลายของทุกฝ่าย และเข้าใจการศึกษา มีความมุ่งมั่น มีเวลาที่จะอุทิศแรงกาย แรงใจ พัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพและได้ มาตรฐานตามที่ชุมชน สังคม และประเทศชาติต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ สถานศึกษา (มาโนช แสงสว่าง, 2554) ดังนั้น ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีคณะกรรมการ สถานศึกษาและชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมในการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน โดยเข้ามามีบทบาทในการเสนอแนะแนวทางในการจัดการศึกษา และในการระดม ทรัพยากรในการจัดการศึกษา (พัฒน์ บุญยรัตน์พันธ์, 2535, หน้า 10-34) นอกจากนี้พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 38 กำหนดให้มีคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติหลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง องค์กรประกอบ อำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา และจำนวนกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษา สำหรับ สถานศึกษาบางประเภทที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างไปจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไป อาจกำหนดให้แตกต่างไปตามสภาพและลักษณะการปฏิบัติงาน ตลอดทั้งความจำเป็น เฉพาะของสถานศึกษาประเภทนั้นได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ค, หน้า 14)

จากการศึกษาผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไปยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งพบปัญหาและ อุปสรรคหลายประการ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ ไม่มีเวลามาประชุม ขาดความสามารถในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

และปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ 'ไม่มีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ ไม่รู้ว่าจะมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการอย่างไร ความอึดอัดใน
การร่วมตัดสินใจ ไม่มั่นใจในการตัดสินใจต่าง ๆ ในการประชุมผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากร
ไม่เห็นความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลต่อคุณค่าใน
การเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง (ฮักคนาถ เผือกใจแผ้ว, 2548)

ปัจจุบันสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีสถานศึกษาจำนวน 14 แห่ง มีการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าด้วยคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 2 โดยดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวง
ศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 9 - 15 คน ได้เข้ามามีบทบาท
หน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี
งบประมาณ 2556 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่
ของตนเอง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา อีกทั้งคณะกรรมการบางส่วนไม่มีเวลา
มาประชุม ไม่สนใจดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ขาดความรู้ ความเข้าใจ (กลุ่มโรงเรียน
เครือข่ายไตรมิตร, 2556)

จากสภาพดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อจะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าอยู่ในระดับใด รวมไปถึงปัญหาอุปสรรคของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาส่งเสริม
การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย
ไตรมิตร การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน
กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษา กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำถามของการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 อยู่ในระดับใด

2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่

3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันหรือไม่

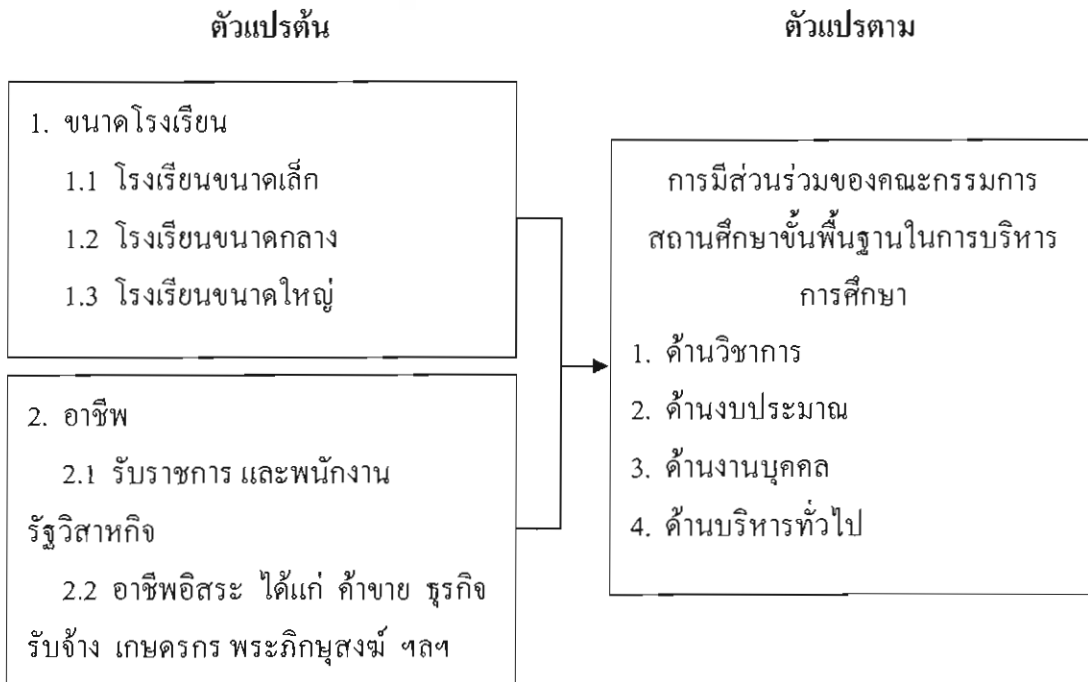
สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความแตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยยึดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 13-16) ที่เสนอบทบาทหน้าที่ใน การมีส่วนร่วมไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านบริหาร ทั่วไป ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อเสนอแนะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 สามารถนำไปปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตของเนื้อหาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสักระแก้ว เขต ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสักระแก้ว เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 150 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสักระแก้ว เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 130 คน ซึ่งเป็นจำนวนตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

3.1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.2 อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 อาชีพ ได้แก่

3.1.2.1 รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.1.2.2 อิสระ ได้แก่ ค้าขาย ธุรกิจ รับจ้าง เกษตรกร และพระภิกษุสงฆ์ ฯลฯ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสักระแก้ว เขต 2 ใน 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านวิชาการ

3.2.2 ด้านงบประมาณ

3.2.3 ด้านงานบุคคล

3.2.4 ด้านบริหารทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร หมายถึง การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม กำกับ และสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การให้ความเห็นชอบในนโยบายและการจัดทำแผนงาน วิชาการ ให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น การจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียนและครูในสถานศึกษา รวมถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ ท้องถิ่น

1.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารงบประมาณ ประจำปี กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณและงานพัสดุของสถานศึกษา การจัดกองทุน ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเรียน ของนักเรียน และประสานกับผู้ปกครองจัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

1.3 ด้านงานบุคคล หมายถึง การกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคล การร่วมจัดทำ แผนพัฒนาบุคลากร ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ การเสริมสร้างวินัยและรักษาวินัย ของบุคลากร การจัดหางบประมาณเพื่อให้การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร การเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจแก่บุคลากร การร่วมวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร

1.4 ด้านบริหารทั่วไป หมายถึง การร่วมส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมวันสำคัญของ ชาติ ศาสนา เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ แสดงความคิดเห็น และเสนอแนะการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านโภชนาการและ สุขภาพอนามัยนักเรียน จัดสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียน รายงานสอดคล้องดูแลพฤติกรรมนักเรียน สนับสนุนงบประมาณรวบรวมทรัพยากรในชุมชนมาใช้พัฒนาอาคารเรียนและสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างทั่วถึง

2. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

3. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดความเล็กใหญ่ของโรงเรียน จำแนกออกได้เป็น 3 ขนาด ได้แก่

3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน

3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

4. อาชีพ หมายถึง ประเภทงานที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกระทำเพื่อหาเลี้ยงชีพ จำแนกออกเป็น 2 ระดับ คือ

4.1 รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบอาชีพรับราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานของรัฐ และพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

4.2 อิสระ (ค้าขาย ธุรกิจ รับจ้าง เกษตรกร พระภิกษุสงฆ์ ฯลฯ) หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย รับจ้าง ลูกจ้าง ทำไร่ ทำนา ทำสวน และอื่น ๆ

5. กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร หมายถึง หน่วยงานทางการบริหารด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รับผิดชอบโรงเรียน จำนวน 14 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 5 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการบริหารด้านการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่ในจังหวัดสระแก้ว รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาครอบคลุม 4 อำเภอ คือ อำเภอตาพระยา อำเภอโคกสูง อำเภออรัญประเทศ และอำเภอวัฒนานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
3. แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 หน่วยงานระดับภูมิภาคจะมีการบูรรวมกันและมีการโอนสถานศึกษาทั้งที่อยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต่าง ๆ จึงมีการโอนมาอยู่ในสายบังคับบัญชาของสำนักงานบัญชาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเลขานุการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้บังคับบัญชา หน้าที่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาจึงอยู่กับหน่วยงานต้นสังกัด จะมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ง)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 (2556) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จโดยผู้บริหารต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างมากจากบุคลากรในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ถ้าบุคลากรขาดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานแล้ว งานที่ทำอยู่จะประสบความสำเร็จได้ยากยิ่ง เพราะการจัดการศึกษาภาคบังคับนั้น จำเป็นต้องจัดให้แก่เด็กซึ่งเป็นเยาวชนของชาติที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนให้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับตามความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้นบุคลากรต้องมีความร่วมมือประสานงานกัน

มีการวางแผนและปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งบุคลากรต้องมีความเข้าใจและมีการรับรู้ในแนวทางเดียวกัน การปฏิบัติงานก็จะเป็นไปในทิศทางเดียวกันจนงานประสบความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 125 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนได้นำคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการเหมือนกับหน่วยงานภาครัฐทั่วไป ซึ่งมีสภาพปัญหาคล้ายคลึงกันเหมือนกับ โรงเรียนส่วนใหญ่ทั้งประเทศ

วิสัยทัศน์

“คุณภาพเด่น เน้นคุณธรรม นำสู่สากล”

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรม ตามมาตรฐานการศึกษา และมีทักษะที่จำเป็นเพื่อก้าวสู่สากล
2. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
3. บริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งได้มาตรฐานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ คุณธรรม ตามมาตรฐานการศึกษา และมีทักษะที่จำเป็นเพื่อก้าวสู่สากล
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพสากล

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
2. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ปัจจุบันกลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวัฒนานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีสถานศึกษาจำนวน 14 แห่ง โดยเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 7 แห่ง โรงเรียนขนาดกลาง 5 แห่ง โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 แห่ง ในส่วนของการดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 7 - 15 คน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 60 ได้บัญญัติแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครอง อันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน” และมาตรา 70 บัญญัติเกี่ยวกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ” ในประเด็นแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นผลรวมของข้อผูกมัดจากแต่ละคนบนพื้นฐานของความเชื่อว่า โครงการเป็นของพวกเขา เพื่อพวกเขา และโดยพวกเขา ที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมร่วม เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา วางแผน ดำเนินงาน และติดตามประเมินการทำงานร่วมกัน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

ไพศาล สรรตวิสุทธิ (2548, หน้า 85) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งการร่วมมือนี้ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน ในความคิดตัดสินใจ และกำหนดเป้าหมาย รับผิดชอบต่อผลการดำเนินการต่าง ๆ และมีความรู้สึกรู้ว่าตนเองเป็นเจ้าของกิจกรรมนั้น

จักรพงษ์ สวงนชม (2549, หน้า 24) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ อันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน สุเมธ พุทธนันท์เมธา (2549, หน้า 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด มาร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการเพื่อคอยให้คำแนะนำความคิด ให้เป็นจุดเชื่อมโยง อันจะนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่าง โรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้ ทุกฝ่ายต้องสื่อสารแบบเปิดระดมความคิด เพราะชุมชนย่อมมีทรัพยากรอันทรงคุณค่าแอบแฝงอยู่ ถ้าครูหรือผู้บริหาร ใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์ แล้วประโยชน์ก็จะตามมามากมาย เช่น การเกิดความสัมพันธ์ที่ดี ประสิทธิภาพงาน และเป็นการสร้างสรรค์ในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชน

จากการให้ความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การวางแผน วิเคราะห์ ตัดสินใจ ดำเนินงาน และแก้ปัญหาในรูปแบบของการระดมความคิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกำหนดทิศทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของสังคม

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

จุดสำคัญในการพัฒนาด้านต่าง ๆ นั้น จะเกิดความสมบูรณ์ได้ก็ต่ออาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนนั้น เพื่อที่จะพัฒนาจะได้เกิดผลตรงตามความต้องการของชุมชนนั้น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ได้มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

ธีรพงษ์ แก้วหาญ (2548, หน้า 147) ได้อธิบายถึงกระบวนการเสริมสร้างชุมชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนว่ามีความสำคัญ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นสิทธิมนุษยชน ดังนั้น การดำเนินการพัฒนาจึงควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยเหตุผล 4 ประการ คือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดความจำเป็นพื้นฐาน ช่วยให้กลุ่มที่ถูกกีดกันทางเศรษฐกิจ สังคมได้มีโอกาสเสนอสิ่งที่ตนเองต้องการต่อผู้ที่จัดทำนโยบายการพัฒนา และมีโอกาสได้รับพัฒนายกระดับให้สูงขึ้นพ้นจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ

2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน ช่วยให้รัฐบาลสามารถระดมทรัพยากรภายในท้องถิ่น เช่น ความรู้ ทักษะบุคคล และแม้แต่ที่ดินและทุนที่ใช้ในโครงการการพัฒนา

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยปรับปรุงสินค้าและบริการ ตลอดจนการกระจายรายได้ให้ดีขึ้น และการมีชีวิตสาธารณะที่มีสุขภาพดี

2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยสนองความต้องการทางจิตวิทยาของประชาชนจากการที่ได้มีอิทธิพลในการตัดสินใจต่อเนื่อง ที่มีผลกระทบต่อชีวิตและการทำงาน

เจษฎา หล้าคำ (2549, หน้า 17) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลที่จะพัฒนาศักยภาพของบุคคลในการวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนเอง และหาวิธีการแก้ปัญหของชุมชนเอง และหาวิธีการแก้ไขอย่างเหมาะสม
2. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดพลังการต่อรอง เกิดการยอมรับนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างกลมกลืนกัน
3. เป็นการส่งเสริมบทบาทหน้าที่ด้านต่าง ๆ ให้กับชุมชน
4. ส่งเสริมให้ชุมชนทำกิจกรรมที่สัมพันธ์กับวิธีการพัฒนาตนเอง อันจะนำไปสู่กระบวนการกระจายอำนาจจากศูนย์กลางสู่ท้องถิ่นในอนาคต และเกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศได้อย่างแท้จริง

วิระชัย คำล้าน (2550, หน้า 8) ได้กำหนดรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. ร่วมเป็นประธาน/ กรรมการ
2. ร่วมแสดงความคิดเห็น
3. ร่วมประชุม
4. ร่วมใช้แรงงาน/ ร่วมออกเงินและวัสดุอุปกรณ์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำคัญการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างชุมชนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนว่ามีความสำคัญ โดยเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลให้เกิดพลังการต่อรอง ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ด้านต่าง ๆ และให้ชุมชนทำกิจกรรมที่สัมพันธ์กับวิธีการพัฒนาตนเอง

ลักษณะและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

ลักษณะและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยการร่วมกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การจัดทำรัฐธรรมนูญโรงเรียน การร่วมดำเนินการ โดยการสนับสนุนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา การร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ได้มีนักวิชาการได้ให้ลักษณะและขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

พัชรมน ผลพัฒน์ (2548, หน้า 12) กล่าวว่า องค์การสหประชาชาติได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของการมีส่วนร่วม (Participations) ไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาต้องมีลักษณะ 3 ประการ

1. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการพัฒนา
2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการปฏิบัติตาม
3. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2545) ได้กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมที่พบในปรากฏการณ์จริง จะมีได้หลายลักษณะ ในที่นี้จะแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดความต้องการ ความจำเป็น การตัดสินใจ เลือกหนทางวิธีการดำเนินการ การร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ เป็นต้น การมีส่วนร่วมลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่พึงประสงค์ในการดำเนินการ

2. การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมที่ผู้กำหนดภาพรวมเป็นบุคคลภายนอก ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมลักษณะแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการบางส่วน หรือร่วมกิจกรรม บางลักษณะ หรือบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมลักษณะที่รัฐบาลให้นโยบาย ให้กรอบกิจกรรมมาให้ ชุมชนเลือก เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ หรือแบบผู้ได้บังคับบัญชา มีลักษณะการมีส่วนร่วมแบบเป็นไปตามความต้องการของผู้เหนือกว่า ผู้มีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบทบาทไม่เท่าเทียมกัน และมีความรู้สึกด้อยอำนาจกว่าอีกฝ่าย เป็นต้น

ศุภมาศ การะเกตุ (2553, หน้า 34) ได้แบ่งขั้นตอนการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของกลุ่มชนและชุมชน
2. การกำหนดแนวทางดำเนินงานให้บรรลุผลในการแก้ปัญหาหรือบรรลุเป้าหมาย
3. การระดมทรัพยากรทั้งในและนอกชุมชน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามผล

จากคำกล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ลักษณะและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม หมายถึง เป็นกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ หลายประเภท หลายระดับ ซึ่งในแต่ละกลุ่มต่างมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น มาร่วมกันทำงานโดยนำประสบการณ์ของแต่ละบุคคล มาสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และวางแผนหรือแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของคณะกรรมการสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ให้ความหมายไว้ว่า บุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนดจำนวน กรรมการ คุณสมบัติหลัก วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะบุคคลที่ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกลุ่มคณะกรรมการที่ทำงานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่หมายรวมถึงสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเฉพาะทาง โดยประกอบด้วยคณะกรรมการอย่างน้อยสถานศึกษาละเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

อุทัย บุญประเสริฐ (2547, หน้า 35) ให้ความหมายคำว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง องค์กรคณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์การบริหารที่มีเจตนาให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาที่ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำกับดูแลและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางที่ต้นสังกัดกำหนด มีรูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นได้ทั้งรูปแบบที่มีการตรวจสอบได้ (Accountable governing body) รูปแบบของการเป็นคณะที่ปรึกษา (Advisory governing body) ในรูปแบบของการเป็นผู้ให้การสนับสนุน (Supportive governing body) และรูปแบบของการเป็นสื่อประสาน (Mediating governing body)

จากการให้ความหมายข้างต้น จึงสรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลที่ทำงานร่วมกัน และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

การสรรหา เลือก และแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 38 ประกอบกับ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 จำนวนคณะกรรมการ

1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 180 คนลงมา ให้มีคณะกรรมการจำนวน 9 คน

1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 180 คนขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการจำนวน 15 คน ประกอบด้วย

กรรมการที่เป็นผู้แทนกลุ่มบุคคล หรือผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน
- 2) ผู้แทนครู จำนวน 1 คน
- 3) ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
- 4) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน
- 5) ผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน
- 6) ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่
 - สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน
 - สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 รูป หรือ 2 คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2 คน
- 2) สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน

คณะกรรมการสถานศึกษาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน เป็นประธานกรรมการ กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

2. การดำรงตำแหน่ง

2.1 วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ 11)

2.2 ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้รับการสรรหาและแต่งตั้งแทนตำแหน่งว่างก่อนถึงวาระ ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งตนแทน (กฎกระทรวงฯ ข้อ 11 วรรคท้าย)

3. การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

3.1 ตาย

3.2 ลาออก

3.3 คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ

3.4 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับกรรมการประเภทนั้น

3.5 พ้นจากการเป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนหรือครูสำหรับกรรมการ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้แทนครูแล้วแต่กรณี

3.6 พ้นจากการเป็นพระภิกษุเฉพาะกรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุ (กฎกระทรวงฯ ข้อ 12)

4. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1 คุณสมบัติทั่วไปและลักษณะต้องห้าม

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(2) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(3) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(5) ไม่เป็นคู่สัญญาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

(6) ไม่มีผลประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ (6) ผู้นั้นต้องยุติการมีส่วนได้ส่วนเสียก่อนปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการหรือ

กรรมการ ซึ่งต้องดำเนินการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ (กฎกระทรวงฯ ข้อ 5)

4.2 คุณสมบัติเฉพาะและลักษณะต้องห้าม

4.2.1 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง

4.2.1.1 เป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น

4.2.1.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ 6)

4.2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

4.2.2.1 เป็นผู้ที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4.2.2.2 ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา

(กฎกระทรวงฯ ข้อ 7)

4.2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

ต้องไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ 8)

4.2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า

4.2.4.1 เป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น

4.2.4.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ 9)

4.2.5 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหรือมีผลงาน

ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

4.2.5.1 เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาไม่เกิน 3 แห่ง

4.2.5.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ 10)

**วิธีการและแนวทางการสรรหา การเลือก และการแต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน**

1. สถานศึกษาประกาศ กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาและการเลือกกรรมการ
2. สถานศึกษาเปิดรับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอผู้ได้รับการเสนอและผู้รับรองการเสนอชื่อ และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละประเภท

4. สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละประเภทเลือกกันเอง ให้ได้ผู้แทนกลุ่มบุคคลหรือผู้แทนองค์กรชุมชนหรือผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามจำนวนที่กำหนด

5. ในกรณีไม่มีองค์กรหรือสมาคมใดสมาคมหนึ่ง ซึ่งกำหนดเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรหาผู้แทนองค์กรหรือผู้แทนองค์กรหรือผู้แทนสมาคมในประเภะนั้นเป็นกรรมการ (กฎกระทรวง ฯ ข้อ 4)

6. สถานศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

7. สถานศึกษาดำเนินการให้กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนกลุ่มบุคคล ผู้แทนองค์กร ผู้แทนสมาคมและผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันเลือกประธานกรรมการจากผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

8. ผู้อำนวยการสถานศึกษา เสนอรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาและเลือกต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กฎกระทรวง ข้อ 4)

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์คณะบุคคล ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายมาตรฐานในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาและคณะกรรมการต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีรูปแบบวิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้บรรลุตามที่ร่วมกำหนดขึ้น

การมีส่วนร่วมของชุมชนและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 รวมทั้งอำนาจหน้าที่การบริหารบุคคลที่เกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารในรูปแบบที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา เน้นกระบวนการที่สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ประยูร ศรีประสาธน์ (2539, หน้า 3) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดและบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การเปิดโอกาสหรือจัดให้ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นกรรมการของหน่วยงานหรือเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานหรือเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการบริหารการศึกษา

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, หน้า 12) กล่าวถึงหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า หลักการร่วมมือที่สำคัญของประชาชนคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจังและจริงใจ ทั้งนี้ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการศึกษา การร่วมพิจารณาและการตกลงใจร่วมกันในการแก้ปัญหาหรือการวางโครงการต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วมก็เพื่อเป็นการให้ประชาชนได้สิทธิและความเสมอภาคกัน ในอันที่จะรับผิดชอบในสังคม ประชาชนจะมีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537, หน้า 19) ได้ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติและระเบียบของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษามีอยู่ในลักษณะเดียวกันคือ ในรูปแบบของกรรมการ การเข้าร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการก็จะอยู่ในลักษณะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีความหมายรวมถึงข้าราชการในหน่วยงานอื่น ข้าราชการที่เกษียณแล้ว หรือประชาชนทั่วไป

United Nations (1987) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นกระบวนการในการพัฒนาว่า หมายถึง การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคม และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการด้วยความเต็มใจ

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะอยู่ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติหรือการดำเนินงาน การบริหาร และการประเมินผล ซึ่งอาจมีส่วนร่วมทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และอาจมีส่วนร่วมเป็นเพียงบางส่วนหรือมีส่วนร่วม โดยทั้งหมด

ระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 กล่าวว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 34 (2) เฉพาะ โรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ

การบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และมาตรา 40 กำหนด ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนภิกษุสงฆ์ และ/ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ มุ่งหวังจะยกระดับการศึกษาของชาติ ให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปยังสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ดังนี้

ด้านวิชาการ

ความหมายและแนวคิดของการบริหารงานด้านวิชาการ

กรมวิชาการ (2531, หน้า 35) กล่าวว่า งานวิชาการในโรงเรียน ได้แก่ การควบคุมดูแลหลักสูตร การจัดแบบเรียนคู่มือครู การจัดชั้นเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดฝึกอบรมครูประจำการ เผยแพร่วิชาการ การวัดผลการเรียน การวิจัยค้นคว้า การประเมินมาตรฐาน โรงเรียน ตลอดจนการตรวจเยี่ยมและนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2537, หน้า 3) ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดละประเมิน งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 16) ให้ความหมาย การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ธีรพนธ์ คงนาวัง (2543, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานด้านวิชาการ คือ การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรม และประสบการณ์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจโรงเรียน

กล่าวโดยสรุปคือ การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารการศึกษา ซึ่งมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษา โดยจะต้องดำเนินการทั้งด้านการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและส่งเสริมการใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน เป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานด้านวิชาการ ดังนี้

1. อนุมัติการจัดทำหลักสูตร แบบเรียนอุปกรณ์การศึกษาวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

2. อนุมัติให้เอกชนดำเนินการจัดพิมพ์เผยแพร่ หนังสือแบบเรียนที่เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำหรือพัฒนาขึ้น

3. อนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมประจำปีของสถานศึกษา

4. กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

5. กำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

6. พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

โดยมีวัตถุประสงค์การบริหารด้านวิชาการ ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษารับบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

2. เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นอย่างกว้างขวาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) ได้กำหนดขอบข่าย/ภารกิจด้านวิชาการประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ เป็นการบริหารงานในเรื่องของการให้ความเห็นชอบนโยบายและการจัดทำแผนงาน วิชาการ การผลิตสื่อ การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องต่อความต้องการของชุมชน การประสานงานด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การนิเทศ การศึกษา การจัดทำข้อมูลพื้นฐานเด็กในเขตบริการ การจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กด้วยโอกาส และการส่งเสริมวางแผนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านงบประมาณ

ความหมายและแนวคิดของการบริหารงานด้านงบประมาณ

ภารดี อนันต์นาวิ (2557, หน้า 288) การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้น ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2557)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 19) กล่าวถึงงบประมาณ ว่าเป็นแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมดูแลการดำเนินงานได้อีกด้วย

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2545, หน้า 55) กล่าวถึงความหมายของการบริหารการเงินว่าหมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่าย การวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่าย และการควบคุม การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปคือ การบริหารงบประมาณ หมายถึง การสรรหา วางแผน และควบคุม การใช้งบประมาณในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภายใต้การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ที่เป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้

ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารด้านงบประมาณ

1. พิจารณากลับกรองการจัดตั้งและบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
 2. อนุมัติการจัดตั้งและบริหารงบประมาณในส่วนของสถานศึกษา
 3. อนุมัติการบริหารการเงินและพัสดุของสถานศึกษา
 4. จัดหางบประมาณสนับสนุนระดมจากประชาชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน
 5. ตรวจสอบดูแลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา
- โดยมีวัตถุประสงค์การบริหารด้านงบประมาณ ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว ถูกต้อง

โปร่งใสตรวจสอบได้

2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมี

ประสิทธิภาพ

ขอขยาย/ภารกิจด้านงบประมาณ ประกอบด้วย

1. จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. การขอ โอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่

ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

13. การพัฒนาระบบสารข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ เป็นการบริหารงานในเรื่องการให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการบริหาร งบประมาณประจำปี การใช้จ่ายงบประมาณ การประเมินผล การใช้งบประมาณ การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณและงานพัสดุของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล

ความหมายและแนวคิดของการบริหารด้านการบริหารงานบุคคล

นงคัณูช รุประมาณ (2557, หน้า 55) กล่าวถึงการบริหารงานบุคคลว่า คือ กระบวนการ สรรหาบุคคลมาปฏิบัติงานการบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรเพื่อให้ บุคคลมีศักยภาพสูงสุด

ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์ (2554, หน้า 28) การบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร จัดการทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังนั้นต้องแสวงหาคนดี มีความสามารถเข้ามา ปฏิบัติงานและส่งเสริมให้บุคคลเหล่านั้นได้ทำงานได้อย่างดีที่สุด

เสนาะ ดิยาว (2534, หน้า 8) กล่าวถึงการบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้คน ใช้คน และบำรุงรักษาคนที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมนั้น คือหน้าที่ทางการรับสมัคร การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนาตัวบุคคล การรักษาระเบียบวินัย การให้สวัสดิการและการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน

กล่าวโดยสรุป คือ การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านบุคลากร ที่มีอยู่ให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสรรหาบุคลากรเข้าปฏิบัติงานให้เหมาะสม กับบทบาทหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ เช่น การอบรม การเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตลอดจนการรักษามูลค่าของบุคลากรที่มีคุณภาพให้คงอยู่และเกิดความรัก ในองค์กร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้งผู้บริหารสถานศึกษา
2. พิจารณากำหนดจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน กำหนดครูเข้าสอนในชั้นเรียน และจัดหาบุคลากรตามที่สถานศึกษาต้องการ
3. กำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา
4. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู โดยมีวัตถุประสงค์ด้านการบริหารงานบุคคล ดังนี้
 1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
 2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจ ที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
 3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐาน
 4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้มาตรฐานวิชาชีพครูได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ ภารกิจด้านการบริหารงานบุคคลประกอบด้วย

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
6. การลาทุกประเภท
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
9. การพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารงานในเรื่อง ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรในสถานศึกษา การสำรวจความต้องการของสถานศึกษา การวางแผนพัฒนาบุคลากร
การติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การให้กำลังใจในการปฏิบัติ
หน้าที่ การให้ความเห็นชอบในการวางแผนอัตรากำลังและจัดตำแหน่งของบุคลากร

ด้านการบริหารทั่วไป

ความหมายและแนวคิดของการบริหารด้านการบริหารทั่วไป

ภารดี อนันตนาวิ (2557) การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหาร
องค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายงานที่กำหนดไว้
โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่าง
เหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่
มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจน
การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล

พนัส หันนาคินทร์ (2529, หน้า 225) การบริหารงานด้านธุรการ เป็นการบริการหน่วย
ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สามารถดำเนินไปตามจุดหมายที่ต้องการหรือที่วางไว้แล้ว โดยเหตุนี้จึงมัก
เรียกงานบริหารของสถาบันว่างานธุรการ และบางครั้งเรียกผู้ช่วยครูใหญ่ที่ควบคุมงานธุรการว่า
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายบริหาร

ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์ (2554, หน้า 33) ได้กล่าวถึงการบริหารทั่วไปว่า เป็นงานที่ไม่ใช่
ภารกิจหรือหน้าที่หลัก แต่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการบริการแก่หน่วยงาน
ต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สามารถดำเนินไปตามจุดหมายที่ต้องการหรือกำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปคือ การบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการดำเนินการที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการทางการศึกษาภายในโรงเรียน รวมทั้งมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในด้านการรับ-ส่งข่าวสารข้อมูลถึงผู้ปกครองและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีก่อนเสนอสาธารณชน
2. ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของสถานศึกษา
3. แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามความเห็นสมควร โดยมีวัตถุประสงค์ด้านการบริหารทั่วไป ดังนี้

1. เพื่อให้การบริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใสศรัทธาและให้การจัดการศึกษา

ขอบข่าย/ภารกิจด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก สถานศึกษา
13. การประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษา
19. งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไป เป็นการบริหารงานในเรื่องการให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมสนับสนุนเข้าร่วมการจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนาของสถานศึกษา รวบรวมทรัพยากรในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือเด็กขาดแคลนและด้อยโอกาส ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัยของนักเรียน

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากการศึกษาความเป็นมา และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความสำคัญต่อชุมชนและท้องถิ่นเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยตลอด โดยเฉพาะการกำหนดให้มีตัวแทนของชุมชน และท้องถิ่นในรูปของคณะกรรมการการศึกษาไว้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองนโยบายปฏิรูปและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดโรงเรียนที่นำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จำแนกออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยใช้จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในโรงเรียนเป็นเกณฑ์ ตามเกณฑ์กำหนดขนาดมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษา และพบว่า ขนาดโรงเรียนเป็นตัวแปรสำคัญต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย สันติวงษ์ (2534, หน้า 194) กล่าวว่า ขนาดองค์กรมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงานภายในองค์กรนั้นประสบความสำเร็จได้มากหรือน้อย เมื่อองค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้นกิจกรรมในองค์กรจะมีความซับซ้อน ทำให้ประสิทธิภาพของระบบต่าง ๆ ที่จัดไว้อาจลดต่ำลง สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ สว่างอารมณ์ (2546) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสมุทรสงครามที่มีขนาดต่างกัน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสมุทรสงครามที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิเชษฐ์ พาลี (2545) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่า มีการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนการปฏิบัติงานของโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ บุญกิตติเจริญ (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา 4 งาน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขนาดสถานศึกษา 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันย่อมทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากน้อยแตกต่างกัน ดังนั้นขนาดของโรงเรียนจึงเป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้

อาชีพ

ด้านอาชีพ ผู้วิจัยได้นำเรื่องของอาชีพมาใช้ในการศึกษารั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน มีการศึกษาเป็นสำคัญในการประกอบอาชีพ และเห็นความสำคัญของการศึกษามากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพส่วนตัว ทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของนักเรียนเกิดจากความตั้งใจและความเต็มใจ (จิราพร ตั้งสุวรรณ, 2546) ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพแตกต่างกันย่อมมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยนุช บุญคำภา (2548) ได้ศึกษาการรับรู้ตามบทบาทและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี เขต 1 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ โดยคณะกรรมการที่มีอาชีพรบราชการ ข้าราชการบำนาญ รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมตามบทบาท ในฐานะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี อาชีพการเมือง ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร สอดคล้องกับงานวิจัยของสงบ ปะดังถาโต (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนใน ตำบลชากบก อำเภอค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การมี ส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิ การดูแลเด็กพิการ ด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับ มอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การประกอบอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีบทบาท ในการมีส่วนร่วมต่อสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่าอาชีพของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา แตกต่างกัน ดังนั้นอาชีพจึงถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุทธิวัฒน์ เททะสังข์ (2542) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกุดรัง มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่ว อยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดเป็นปัจจัยอันดับรอง ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหารและครู ด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอุปสรรคต่อการมี ส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ปรีชญา มั่นทน (2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า “คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาในระดับที่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการภายใน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าคณะกรรมการภายนอกสถานศึกษา

มนตรี พรผล (2548, หน้า 53) ได้ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมใน กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัด โรงเรียนขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมใน กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมพิศ การสมบูรณ์ (2548, หน้า 62) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องการบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปในระดับปานกลาง
2. ลักษณะการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมตามขนาดและที่ตั้งโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม พบว่า
 - 3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมในระดับ ปานกลาง

3.2 ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารมี มนุษยสัมพันธ์ การเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนของครู การปฏิบัติของโรงเรียนต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการต้อนรับ/ การให้เกียรติ และผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในด้านที่ นักเรียนสอบเข้าเรียนต่อในระดับสูงในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้จำนวนมาก

อำนาจ พงษ์เสื่อ (2549, หน้า 72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากบุคคลภายนอก ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ผลการวิจัยพบดังนี้

1. บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่ 1 กำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนาของสถานศึกษา และด้านที่ 6 ส่งเสริมให้การพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแล เด็กพิการและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพอยู่ระดับปานกลาง

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตัวแปรตำแหน่งของข้าราชการครูและขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทั้งตัวแปรตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ภัทรภรณ์ นันทวงศ์ (2549, หน้า 56) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามสภาพทั่วไปและภูมิภาคหลังในการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผู้ปกครองที่วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉัฐพงษ์ กิติทรัพย์กาญจนา (2551, หน้า 79) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มุ่งศึกษางานใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ

วิกุล พรหมโสภ (2553, หน้า 74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัชมัย เขต 3 และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว พบว่า การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ จำแนกตามระดับช่วงชั้นการจัดการเรียนการสอน และขนาดของโรงเรียน ตามภาระงาน 4 ด้าน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และประการสุดท้าย คณะกรรมการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมการเรียนการสอนด้านวิชาชีพในโรงเรียน ควรจัดประชุมอบรมหรือสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ และควรส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในโอกาสต่าง ๆ

ราตรี พูลพัฒน์ (2553, หน้า 123-126) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา มีผลการศึกษาดังนี้ 1) เพศต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2) อายุต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 3) ระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ตามอาชีพต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Rideout (1997) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน (School-base management) ในนิวฟันแลนด์ และลาบราดอร์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทางการศึกษาเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น โดยส่วนมากดำเนินการ โดยการตั้งสภาโรงเรียน (School council) การจัดทำข้อมูลใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ และศึกษานิเทศก์ ในด้านงบประมาณ หลักสูตร บุคลากร สภาโรงเรียน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมเลย ส่วนครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพียงเล็กน้อยและในขอบเขตจำกัด ส่วนผู้บริหารมีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งผู้ปกครองและครู-อาจารย์มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษา และต้องการให้สภาโรงเรียนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือในการดำเนินงานดังกล่าว และทั้งกลุ่มไม่มีความต้องการให้เกิดการปฏิรูปการจัดการศึกษาอย่างรุนแรง แต่ต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนแนวการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมได้เสียเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนต้องการให้มีการกระจายอำนาจในการส่งงบประมาณมายังโรงเรียน

Ize (1996) ได้ศึกษาการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนหรือชุมชนเป็นฐาน และการให้ผู้คนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนหรือชุมชนเป็นฐานในรัฐฮาวาย ถือว่าเป็นความพยายามที่จะกระจายการบริหารจัดการศึกษา ภายใต้โครงการดังกล่าว โรงเรียนมีอำนาจการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นมีอิสระ และมีทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

Schuler & Vandra (1987, p. 185) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร การศึกษาในมหาวิทยาลัยมินิโซตา สหรัฐอเมริกา โดยศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่า การเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากความบกพร่อง ในการติดต่อสื่อสาร ปัญหาการมีส่วนร่วม ได้แก่ ระดับของการมีส่วนร่วม การเข้าร่วมเพียงเรื่องเดียว การเข้าร่วม โดยขาดความเข้าใจในสถานการณ์ทั้งหมดขาดข้อตกลงเกี่ยวกับขอบเขตของการมี ส่วนร่วม

Rock (1996, p. 3403-A) ได้วิจัยเรื่อง การบริหาร โรงเรียนระหว่างคณะกรรมการ โรงเรียน และชุมชนในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจและความสามารถร่วมกันในการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการ โรงเรียน อาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบการตัดสินใจโดยจัดหารูปแบบที่เข้ากันได้กับชุมชน เสนอรูปแบบการติดต่อ สื่อสารสร้างความสัมพันธ์ในการตัดสินใจแบบช่วยเหลือกัน คณะกรรมการ โรงเรียนมีการช่วยเหลือ ในการตกลงใจหาวิธีการที่เป็นประโยชน์กับชุมชน มีการตัดสินใจในผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกัน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอันจะทำให้เกิดผลสำเร็จนั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือในการ

จัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล ด้านบริหาร ทั่วไป ของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

นั่นคือ สถานภาพ อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน รวมไปถึง ที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน หากทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมและปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ของตนเองจะทำให้ผู้เรียน ได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 150 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 130 คน ซึ่งเป็นจำนวนตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของ โรงเรียน เพื่อนำมาเทียบสัดส่วน แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แยกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	63	50
ขนาดกลาง	57	52
ขนาดใหญ่	30	28
รวม	150	130

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ โดยสอบถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป จำนวน 40 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิด จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษาเพื่อนำมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา และนำแนวทางไปใช้สร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่เป็นฉบับร่างเสนอต่อที่ปรึกษางานนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความสามารถในการใช้ภาษา (Wording) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

- 4.1 ดร.สุรัตน์ ไชยชมพู อาจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.2 ดร.เพชรรัชต์ แก้วสุวรรณ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
อาจารย์พิเศษศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 4.3 นายกฤษฎา สิงขรรัชต์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองยาง อำเภอดงเจริญ จังหวัดสระแก้ว

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายนครินทร์ อำเภอดงเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่มีบริบทและจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาดใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.48 ถึง 0.92 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค)

6. นำผลที่ได้มาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข)

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตจากผู้บริหาร โรงเรียน และดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 ฉบับ ด้วยตนเอง และขอความอนุเคราะห์จากครูผู้สอนในการประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันที่ขอรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ตามกำหนดวันนัด โดยได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นมาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป
5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนแต่ละข้อ บันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์ และคำนวณค่าทางสถิติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และอาชีพ โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป วิเคราะห์เป็นรายด้านและโดยรวม โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เมื่อวิเคราะห์แล้ว นำข้อมูลมาแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธี วิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. การหาค่าระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe และอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (*t-test*)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นที่เข้าใจและสามารถศึกษาข้อมูลและความหมายได้อย่างถูกต้องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงที (t - Distribution)
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญในการวิจัย กำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05
df	แทน	ค่าองศาอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง (Mean square)
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการทดสอบเอฟ (F - Distribution)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ซึ่งปรากฏผลดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	n = 130	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	50	38.46
ขนาดกลาง	52	40.00
ขนาดใหญ่	28	21.54
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ส่วนมากอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.00 โรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 38.46 และโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 21.54

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษา	n = 130	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ	54	41.50
อิสระ	76	58.50
รวม	130	100.00

ตารางที่ 3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ส่วนมากประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 58.50 และประกอบอาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 41.50

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา	<i>n</i> = 130			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านวิชาการ	3.27	0.46	ปานกลาง	4
2. ด้านงบประมาณ	3.73	0.44	มาก	2
3. ด้านงานบุคคล	3.45	0.47	ปานกลาง	3
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.78	0.55	มาก	1
รวม	3.54	0.39	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และ ด้านงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและ รายข้อ ด้านวิชาการ

ข้อ	ด้านวิชาการ	n = 130			
		\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
1.	ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.43	0.75	ปานกลาง	5
2.	ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา	3.79	0.72	มาก	2
3.	ให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.44	0.74	ปานกลาง	4
4.	ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นแก่สถานศึกษา	3.26	0.75	ปานกลาง	6
5.	การจัดหาวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน	2.88	0.76	ปานกลาง	13
6.	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.60	0.74	มาก	3
7.	ให้คำแนะนำในการจัดทำเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3.09	0.68	ปานกลาง	8
8.	ให้คำแนะนำการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	2.92	0.73	ปานกลาง	12
9.	เสนอแนะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.18	0.77	ปานกลาง	7
10.	ให้ความเห็นชอบระเบียบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา	2.97	0.62	ปานกลาง	11
11.	ร่วมวางแผนในการรับนักเรียนโดยการสำรวจเด็กในเขตบริการเพื่อวางแผนจัดการศึกษา	3.84	0.76	มาก	1
12.	มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน	2.98	0.87	ปานกลาง	10
13.	จัดหาและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	3.08	0.83	ปานกลาง	9
รวม		3.27	0.46	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนในการรับนักเรียน โดยการสำรวจเด็กในเขตบริการเพื่อวางแผนจัดการศึกษา การให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การจัดหาวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านงบประมาณ

ข้อ	ด้านงบประมาณ	n = 130			
		\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
1.	วางแผนการบริหารงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา	4.01	0.68	มาก	2
2.	กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	3.91	0.62	มาก	3
3.	มีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้าง/ การพัฒนาอาคารสถานที่	3.76	0.67	มาก	4
4.	ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและจัดหางบประมาณตามความต้องการของสถานศึกษา	3.52	0.79	มาก	7
5.	มีส่วนร่วมจัดหางบประมาณสนับสนุนสถานศึกษาโดยระดมจากภาคเอกชน	3.25	0.74	ปานกลาง	8
6.	ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	3.52	0.73	มาก	6
7.	เป็นกรรมการจัดซื้อ-จัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์	3.61	0.82	มาก	5
8.	ร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการของสถานศึกษา	4.30	0.64	มาก	1
	รวม	3.73	0.44	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนการบริหารงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีส่วนร่วมจัดหางบประมาณสนับสนุนสถานศึกษาโดยระดมจากภาคเอกชน

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านงานบุคคล

ข้อ	ด้านงานบุคคล	n = 130			
		\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
1.	การส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.48	0.68	ปานกลาง	4
2.	ร่วมวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร	3.75	0.76	มาก	3
3.	การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากร	3.30	0.71	ปานกลาง	5
4.	การเสริมสร้างวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร	3.25	0.73	ปานกลาง	6
5.	การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	3.12	0.69	ปานกลาง	7
6.	ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในการทำผลงานเพิ่มวิทยฐานะ	2.98	0.77	ปานกลาง	8
7.	ให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ	3.97	0.75	มาก	1
8.	ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.78	0.77	มาก	2
	รวม	3.45	0.47	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนร่วมวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในการทำผลงานเพิ่มวิทยฐานะ

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายข้อ ด้านบริหารทั่วไป

ข้อ	ด้านบริหารทั่วไป	n = 130			
		\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
1.	ร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา ที่สถานศึกษาและชุมชนจัดขึ้น	4.24	0.68	มาก	1
2.	ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานอื่น ๆ	4.01	0.75	มาก	5
3.	พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการจัดกิจกรรมให้บริการแก่ชุมชนของสถานศึกษา	3.82	0.77	มาก	6
4.	แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	3.73	0.81	มาก	7
5.	การเข้าร่วมประชุมวางแผน รับฟัง คำชี้แจงเกี่ยวกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	4.21	0.67	มาก	2
6.	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการด้านโภชนาการ การรักษาพยาบาลและสุขภาพอนามัยนักเรียน	3.22	0.90	ปานกลาง	10
7.	ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการลงโทษนักเรียน	3.21	0.90	ปานกลาง	11

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบริหารทั่วไป	n = 130			
		\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
8.	รายงานและสอดคล้องดูแลความประพฤติของนักเรียนให้โรงเรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ	3.44	0.85	ปานกลาง	8
9.	การให้และรับข่าวสารจากทางโรงเรียนเพื่อประสานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.43	0.88	ปานกลาง	9
10.	จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ร่มรื่นน่าอยู่	4.15	0.72	มาก	4
11.	ร่วมในการพัฒนาดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.18	0.72	มาก	3
รวม		3.78	0.56	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนาที่สถานศึกษาและชุมชนจัดขึ้น การมีส่วนร่วมการเข้าร่วมประชุมวางแผนรับฟัง คำชี้แจง เกี่ยวกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และการมีส่วนร่วมร่วมในการพัฒนาดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลงโทษนักเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา
 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำนวนตามขนาดโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	ขนาดเล็ก <i>n</i> = 50		ลำดับที่		ขนาดกลาง <i>n</i> = 52		ลำดับที่		ขนาดใหญ่ <i>n</i> = 28			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	ลำดับที่	ระดับ	ลำดับที่		
1. ด้านวิชาการ	2.94	0.46	ปานกลาง	4	3.37	0.24	ปานกลาง	4	3.64	0.40	มาก	4
2. ด้านงบประมาณ	3.52	0.41	มาก	2	3.79	0.32	มาก	2	4.10	0.51	มาก	1
3. ด้านงานบุคคล	3.27	0.47	ปานกลาง	3	3.46	0.43	ปานกลาง	3	3.79	0.37	มาก	3
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.58	0.58	มาก	1	3.95	0.51	มาก	1	3.91	0.45	มาก	2
รวม	3.29	0.40	ปานกลาง		3.63	0.23	มาก		3.81	0.36	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดเล็ก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก และด้านงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

โรงเรียนขนาดกลาง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก และด้านงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

โรงเรียนขนาดใหญ่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่ามีส่วนร่วมด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของ						
คณะกรรมการสถานศึกษา	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	p
1. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	9.78	4.89	35.32*	.000
	ภายในกลุ่ม	127	17.59	0.14		
	รวม	129	27.37			
2. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.63	2.33	14.45*	.000
	ภายในกลุ่ม	127	20.35	0.16		
	รวม	129	24.98			

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของ						
คณะกรรมการ สถานศึกษา	แหล่งข้อมูล	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
3. ด้านงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	4.87	2.43	12.81*	.000
	ภายในกลุ่ม	127	24.14	0.19		
	รวม	129	29.00			
4. ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	5.09	2.54	9.16*	.000
	ภายในกลุ่ม	127	35.25	0.28		
	รวม	129	40.34			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.88	2.94	26.79*	.000
	ภายในกลุ่ม	127	13.93	0.11		
	รวม	129	19.80			

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงมีการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ดังตารางที่ 11-15

ตารางที่ 11 การทดสอบความแตกต่างรายคู่เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 3.29	ขนาดกลาง 3.63	ขนาดใหญ่ 3.81
ขนาดเล็ก	3.29	-	0.34*	0.52*
ขนาดกลาง	3.63		-	0.18
ขนาดใหญ่	3.81			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาน้อยที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 การทดสอบความแตกต่างรายคู่เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านวิชาการ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 2.94	ขนาดกลาง 3.37	ขนาดใหญ่ 3.64
ขนาดเล็ก	2.94	-	0.43*	0.70*
ขนาดกลาง	3.37		-	0.27*
ขนาดใหญ่	3.64			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันทั้ง 3 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 การทดสอบความแตกต่างรายคู่เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านงบประมาณ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 3.52	ขนาดกลาง 3.79	ขนาดใหญ่ 4.10
ขนาดเล็ก	3.52	-	0.27*	0.58*
ขนาดกลาง	3.79		-	0.21
ขนาดใหญ่	4.10			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านงบประมาณ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 การทดสอบความแตกต่างรายคู่เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านงานบุคคล

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 3.27	ขนาดกลาง 3.46	ขนาดใหญ่ 3.79
ขนาดเล็ก	3.27	-	0.19	0.52*
ขนาดกลาง	3.46		-	0.33*
ขนาดใหญ่	3.79			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านงานบุคคล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 การทดสอบความแตกต่างรายคู่เพื่อการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		3.58	3.95	3.91
ขนาดเล็ก	3.58	-	0.37*	0.33*
ขนาดกลาง	3.95		-	0.04
ขนาดใหญ่	3.91			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 16 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ การมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย
ไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตาม
อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	อาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ (n = 54)				อาชีพอิสระ (n = 76)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับที่
	1. ด้านวิชาการ	3.36	0.50	ปานกลาง	4	3.20	0.42	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	3.94	0.42	มาก	1	3.59	0.39	มาก	2
3. ด้านงานบุคคล	3.48	0.53	ปานกลาง	3	3.44	0.43	ปานกลาง	3
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.89	0.62	มาก	2	3.71	0.50	มาก	1
รวม	3.65	0.42	มาก		3.46	0.35	ปานกลาง	

จากตารางที่ 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก พบว่า มีส่วนร่วมด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก และ
ด้านงานบุคคล ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบอาชีพอิสระ โดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า
มีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ ซึ่งอยู่ในระดับมาก และด้านงานบุคคลอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	อาชีพข้าราชการ และรัฐวิสาหกิจ (n = 54)		อาชีพอิสระ (n = 76)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1. ด้านวิชาการ	3.36	0.50	3.20		
2. ด้านงบประมาณ	3.94	0.42	3.59	0.39	4.82*	0.000
3. ด้านงานบุคคล	3.48	0.53	3.44	0.43	0.47	0.643
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.89	0.62	3.71	0.50	1.91	0.058
รวม	3.65	0.42	3.46	0.35	2.25*	0.008

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วม
ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านงานบุคคล
ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอาชีพข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ
มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษามากกว่าอาชีพอิสระ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.48 ถึง 0.92 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้า และทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc multiple comparisons) โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test) และการทดสอบค่าที (*t-test*) แล้วทำการแปลผลโดยนำเสนอเป็นตารางประกอบพร้อมการบรรยาย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 สรุปผล ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และด้านงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนในการรับนักเรียน โดยการสำรวจเด็กในเขตบริการเพื่อวางแผนจัดการศึกษา การให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การจัดหาวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน

1.2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนการบริหารงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีส่วนร่วมจัดหางบประมาณสนับสนุนสถานศึกษาโดยระดมจากภาคเอกชน

1.3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนร่วมวางแผนอัตราค่าจ้างและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในการทำผลงานเพิ่มวิทยฐานะ

1.4 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา ที่สถานศึกษาและชุมชนจัดขึ้น การมีส่วนร่วมการเข้าร่วมประชุมวางแผน รับฟัง คำชี้แจงเกี่ยวกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการลงโทษนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาน้อยที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามอาชีพ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วม
ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านงานบุคคล
ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา
กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
พบว่า ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และด้านงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (2556) ได้กำหนด
กลยุทธ์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา
ตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาได้จัดให้มีการประชุม
คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้กำกับ ดูแล เป็นผู้สนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ โรงเรียน
และร่วมวางแผนในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ประชาชนเห็นคุณค่าของการศึกษา
มากขึ้น จึงสนับสนุนการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า

คณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์คณะบุคคล ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายมาตรฐานในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาและคณะกรรมการต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีรูปแบบวิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้บรรลุตามที่ร่วมกำหนดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิวัฒน์ เททะสังข์ (2542) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอคูคต มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ พลหาญ (2545, หน้า 46) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า มีประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนในการรับนักเรียน โดยการสำรวจเด็กในเขตบริการเพื่อวางแผนจัดการศึกษา การให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้สภาพทั่วไปของชุมชนของกลุ่มเครือข่ายไตรมิตร ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลที่เกี่ยวเนื่อง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยรวมแล้วมีรายได้เฉลี่ยค่อนข้างต่ำ เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพทำนาทำไร่ ปัญหาของเกษตรกรคือ ความยากจน ผลผลิตเกษตรตกต่ำ ขาดแหล่งน้ำ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย บางส่วนมีอาชีพรับจ้างในโรงงาน รับจ้างทางการเกษตร (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกวียน, 2554) ภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพครอบครัวจึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของแฉ่วน ศรีสมบัติ (2550, หน้า 47) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านใหม่ปางค่า (ภูถ้ำกาอนุสรณ์) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับธีรพนธ์ คงนาวัง (2543, หน้า 16) ได้ให้กล่าวว่า งานด้านวิชาการ คือ การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรม และประสบการณ์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมด้านวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนี้ อนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมประจำปีของสถานศึกษา กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา กำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนการบริหารงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 (2556) มีกลยุทธ์ในการกำหนดจุดเน้นการนิเทศสถานศึกษาเพื่อกำกับติดตามให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือในการบริหารงานของสถานศึกษาตรงตามสภาพปัจจุบันและปัญหาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ รวมทั้งได้จัดโครงการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามหลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ สอดคล้องกับฉัฐพงษ์ กิติทรัพย์กาญจน (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิบูล พรหมโสภ (2553, หน้า 74) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารั้ว เขต 3 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ และควรส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในโอกาสต่าง ๆ สอดคล้องกับภรดี อนันตนาวิ (2557) ได้กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

1.3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนร่วมวางแผนอัตราค่าจ้างและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (2556) มีกลยุทธ์ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองด้านสมรรถนะทางวิชาชีพด้านคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของภูรินทร์ นิยมนา (2550, หน้า 84) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของแคว่น ศรีสมบัติ (2550, หน้า 47) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านใหม่ปางค่า (ภูถังกาอนุสรณ์) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านบริหารบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับประพนธ์ กระแสร์พันธุ์ (2554, หน้า 28) ที่กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังนั้นต้องแสวงหากคนดี มีความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานและส่งเสริมให้บุคคลเหล่านั้นได้ทำงานได้อย่างดีที่สุด กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการบริหารงานบุคคลว่า เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐาน และเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้มาตรฐานวิชาชีพครูได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนาที่สถานศึกษา และชุมชนจัดขึ้น การมีส่วนร่วมการเข้าร่วมประชุมวางแผน รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และการมีส่วนร่วมร่วมในการพัฒนาดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (2556) มีกลยุทธ์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาดำเนินการกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สร้างและพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในท้องถิ่น และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของสันติสุข อยู่สุข (2551, หน้า 98) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับภรดี อนันตนาวิ (2557) กล่าวว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายงานที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชนบท และจะมีปัญหาเศรษฐกิจ มีรายได้น้อย ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร รับจ้าง จึงทำให้ขาดกำลังทรัพย์และเวลาในการเข้ามามีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ สว่างอารมณ์ (2546) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสมุทรสงครามที่มีขนาดต่างกัน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสมุทรสงครามที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ บุญกิตติเจริญ (2547) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นมีวุฒิการศึกษาสูง อันเนื่องมาจากการได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดี ทำให้เล็งเห็นความสำคัญและมีความพร้อมในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน อีกทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเหล่านี้ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการในท้องถิ่น จึงมีศักยภาพในการสร้างเครือข่ายเพื่อระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยนุช บุญคำภา (2548) ได้ศึกษาการรับรู้ตามบทบาทและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปทุมธานี เขต 1 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคณะกรรมการที่มีอาชีพรับราชการข้าราชการบำนาญ รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมตามบทบาทในฐานะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอาชีพการเมืองค้าขาย ธุรกิจ ส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร สอดคล้องกับงานวิจัยของสงบ ประดงดาโต (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในตำบลชากบก อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยจำแนกตามอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิ การดูแลเด็กพิการ ด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย วัฒนสุชี (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เปรียบเทียบด้านอาชีพ โดยภาพรวมกลุ่มตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา

ชั้นพื้นฐานที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมโดยสรุป กลุ่มอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพเกษตรกรรมหรือรับจ้าง และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ

ส่วนด้านงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการเข้ามามีส่วนร่วมในงานบริหารบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น เป็นไปในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ สถานศึกษาได้มีการจัดอัตรากำลังตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้แล้ว การบรรจุและแต่งตั้งมีขึ้นตามความเหมาะสมของสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้มีบทบาทในการกำหนดอัตรากำลังของสถานศึกษา แต่มีส่วนให้ความเห็นชอบตามที่สถานศึกษาเสนอ ส่วนในด้านการบริหารงานทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพียงแต่ให้ความเห็นชอบในเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานประจำปีก่อนเสนอสาธารณชน สอดคล้องกับราตรี พูลพัฒน์ (2553, หน้า 121) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามอาชีพต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อให้การดำเนินการบริหารงานและจัดการศึกษาไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ สถานศึกษาควรจัดหาวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน ภายใต้อำนาจของคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ทราบถึงจุดเด่นบริบทในท้องถิ่น
2. ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการสร้างเครือข่ายการสนับสนุนงบประมาณจากภายนอกโดยระดมจากภาคเอกชน ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น
3. ด้านงานบุคคล สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาครู และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา
4. ด้านบริหารทั่วไป สถานศึกษาจัดหาอุปกรณ์และการบริการการรักษาพยาบาลและสุขภาพอนามัยที่ดีให้แก่ นักเรียน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพและโรงพยาบาลในเขตพื้นที่บริการ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษา
3. ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษา โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2531). *การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ค). *คู่มือการสรรหา เลือกลง และแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ง). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ฉบับกฤษฎีกา*. ราชกิจจานุเบกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่3)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร. (2556). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2556*. สระแก้ว: กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไทรมิตร.
- แคว่น ศรีสมบัติ. (2550). *ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านใหม่ปางคำ (ภูลังกาอนุสรณ์)*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จักรพงษ์ สงวนชม. (2549). *ภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรดินกรณีศึกษาหมู่บ้านกะเลา ตำบลหมื่นศรี อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จิราพร ตั้งสุวรรณ. (2546). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการวางแผนจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตพระบรมราชชนนี 2 สังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจษฎา หล้าคำ. (2549). *ภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดทรัพยากรป่าไม้กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านหนองเสม็ด ตำบลกระหาด อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ณัฐพงษ์ กิติทรัพย์กาญจนนา. (2551). *การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2534). *องค์การและการบริหาร: การศึกษาการจัดการในทางธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรพงษ์ แก้วหาญ. (2548). *กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- ธีรพนธ์ คงนาวัง. (2543). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงคันุช รุประมาณ. (2557). *การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสระแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์. (2554). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา เขตคุณภาพกบินทร์บุรี 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2539). *การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของไทย*. ม.ป.ท.
- ปรัชญา มั่นทน. (2545). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต, แขนงวิชาบริหารการศึกษา, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). *หลักการบริหารโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- พัฒน์ บุญรัตน์พันธ์. (2535). *งานปกครองและพัฒนาของผู้ว่าคดีเด่น*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์พลชัย.

- พัทธรณม ผลพัฒน์. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมระดมทุนของผู้บริจาค กรณีศึกษา
สำนักจัดหารายได้สภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- ไพศาล สรรสรวิสุทธิ. (2548). การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองโดยการพัฒนา
วิสาหกิจชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภัทรารณณ์ นันทวงศ์. (2549). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนใน
สังกัดเทศบาลนครลำปาง. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภาวดี อนันต์นารี. (2557). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี:
มนตรี.
- ภูรินทร์ นิยมนา. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนตรี พรผล. (2548). กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพังงา.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มาโนช แสงสว่าง. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูต่อ
การพัฒนา โรงเรียนอนุบาลหนองหงส์ ตำบลสระแก้ว อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บางกอกบลิ๊ก.
- ราตรี พูลพัฒน์. (2553). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. ม.ป.ท.
- วัลลภ บุญกิตติเจริญ. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด จังหวัด
ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิกุล พรหมโสภณ. (2553). การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตมหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิชัย วัฒนสุข. (2552). การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี.
- วีระชัย คำล้าน. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. ม.ป.ท.
- ศุภมาส การะเกตุ. (2553). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประจำ โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สงบ ปะดังดาโต. (2555). การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในตำบลชากบก อำเภอดำรงวิทยารักษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (พิมพ์ครั้งที่8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สมพิศ ภารสมบุรณ์. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัด การศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สันติสุข อยู่สุข. (2551). การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. (2556). แผนกลยุทธ์ ประจำปี2555-2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. สระแก้ว: สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). กองวิชาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศิลปากร.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2539). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8* (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ: อรรถพล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2537). *รายงานการวิจัยสภาพการบริหารงานของผู้บริหารในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อาจารย์และผู้บริหารในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *ข่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกวียน. (2554). *แผนยุทธศาสตร์ปี พ.ศ. 2554-2558*. สระแก้ว: สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกวียน.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พรักหวาน
- สุพจน์ พลหาญ. (2545). *การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุทธิวัฒน์ เททะสังข์. (2542). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา กิ่งอำเภอคูด้ง จังหวัดมหาสารคาม. ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.*
- สุเมธ พุทธนันท์เมธา. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านป่าหนาม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*

- เสนาะ ตีเขาวี. (2534). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). *ภาวะผู้นำ ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เสาวนีย์ สว่างอารมณ์. (2546). *บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม*. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- หทัยนุช บุญคำภา. (2548). *การรับรู้ตามบทบาทและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อภิเชษฐ์ พาตี. (2545). *การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- อัคนาถ เผือกใจแผ้ว. (2548). *การศึกษาสภาพปัญหาในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามธรรมชาติของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อำนวยการ พงษ์เสื่อ. (2549). *บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากบุคคลภายนอก ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2547). *องค์การ*. กรุงเทพฯ: พระราม 4 ก๊อปปี้.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2545). *การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ*. สงขลา: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper and Collins.
- Ize, J. A. (1996). *Creating a community for school improvement*. California, Development: San Francisco.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(10), 608.

Rideout, F. D. (1997). School-base management for small school in Newfoundland and Labrador.

Dissertation Abstracts International, 57(08), 33-34.

Rock, C. (1996). School board types and community participation in decision-making.

Dissertation Abstracts International, 56(90), 3403-A.

Schuler, R. S., & Vandra, H. L. (1987). *Personal and human resource management*. New York: West Publishing.

United Nations. (1987). *Popular participation in decision making for development*. New York:

United Nation Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- ตำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- ตำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ว.1811

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

25 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางสาวมณฑาทิพย์ โกศลจิตร นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56970047 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศช. 6621.8/ ว.1812

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

29 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาวมณฑาทิพย์ โกศลจิตร นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56970047 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มีความประสงค์
จะขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ว.1813

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

1 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวมณฑาทิพย์ โกลลจิตรี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56970047 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์
จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา
กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน และอาชีพของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารการศึกษา

2. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามการปฏิบัติของท่าน ซึ่งจะทำให้ทราบข้อเท็จจริง
อันจะนำไปสู่การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
การศึกษาโดยรวมต่อไป และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวมณฑาทิพย์ โกศลจิตร
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

1. ขนาดของโรงเรียน

- 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
- 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง
- 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

2. อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.1 รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2.2 อิสระ (ค้าขาย ธุรกิจ รับจ้าง เกษตรกร พระภิกษุสงฆ์ และอื่น ๆ)

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 ใน 4 งาน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนในแต่ละงานอยู่ในระดับใด โดยเขียน เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนเพียงระดับเดียว ใน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติ มากที่สุด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติ มาก
- 3 หมายถึง การปฏิบัติ ปานกลาง
- 2 หมายถึง การปฏิบัติ น้อย
- 1 หมายถึง การปฏิบัติ น้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา
กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ข้อ ที่	งานการบริหารในสถานศึกษา	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา				
		5	4	3	2	1
	ด้านวิชาการ					
1	ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา					
2	ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัด บรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา					
3	ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4	ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ใน ท้องถิ่นแก่สถานศึกษา					
5	การจัดหาวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมา ให้ความรู้กับนักเรียน					
6	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการ ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา					
7	ให้คำแนะนำในการจัดทำเกณฑ์การประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน					
8	ให้คำแนะนำการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา					
9	เสนอแนะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
10	ให้ความเห็นชอบระเบียบการประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา					
11	ร่วมวางแผนในการรับนักเรียน โดยการสำรวจเด็ก ในเขตบริการเพื่อวางแผนจัดการศึกษา					

ข้อ ที่	งานการบริหารในสถานศึกษา	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา				
		5	4	3	2	1
	ด้านวิชาการ (ต่อ)					
12	มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียน สำหรับนักเรียน					
13	จัดหาและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียน การสอน ที่ทันสมัย					
	ด้านงบประมาณ					
14	วางแผนการบริหารงบประมาณประจำปีของ สถานศึกษา					
15	กำกับ ติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณของ สถานศึกษา					
16	มีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้าง/ การพัฒนาอาคารสถานที่					
17	ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและจัดหางบประมาณ ตามความต้องการของสถานศึกษา					
18	มีส่วนร่วมจัดหางบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา โดยระดมจากภาคเอกชน					
19	ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งและการ ใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา					
20	เป็นกรรมการจัดซื้อ-จัดจ้าง พัสดุครุภัณฑ์					
21	ร่วมรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของทาง ราชการของสถานศึกษา					
	ด้านงานบุคคล					
22	การส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้พัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม					
23	ร่วมวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของ บุคลากร					

ข้อ ที่	งานการบริหารในสถานศึกษา	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา				
		5	4	3	2	1
24	การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ของบุคลากร					
25	การเสริมสร้างวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร					
26	การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน สถานศึกษา					
27	ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในการทำผลงาน เพิ่มวิทยฐานะ					
28	ให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนครูอย่างสม่ำเสมอ					
29	ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
	ด้านบริหารทั่วไป					
30	ร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา ที่สถานศึกษา และชุมชนจัดขึ้น					
31	ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ประสานงานระหว่าง สถานศึกษาชุมชน หน่วยงานอื่น ๆ					
32	พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการจัดกิจกรรม ให้บริการแก่ชุมชนของสถานศึกษา					
33	แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะการรายงาน ผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา					
34	การเข้าร่วมประชุมวางแผน รับฟัง คำชี้แจงเกี่ยวกับ ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย					
35	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการด้านโภชนาการ การรักษาพยาบาลและสุขภาพอนามัยนักเรียน					
36	ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การลงโทษนักเรียน					
37	รายงานและสอดคล้องดูแลความประพฤติของนักเรียน ให้โรงเรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ ที่	งานการบริหารในสถานศึกษา	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา				
		5	4	3	2	1
38	ด้านบริหารทั่วไป (ต่อ) การให้และรับข่าวสารจากทางโรงเรียน เพื่อประสานกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
39	จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้ร่มรื่นน่าอยู่					
40	ร่วมในการพัฒนาดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน					

ภาคผนวก ค

- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม
- ค่าความสอดคล้องของคำถามในแบบสอบถาม

ตารางที่ 18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ข้อที่	อำนาจจำแนก (<i>r</i>)	ข้อที่	อำนาจจำแนก (<i>r</i>)
	ด้านวิชาการ		ด้านงานบุคคล
1.	0.65	22.	0.82
2.	0.56	23.	0.77
3.	0.75	24.	0.87
4.	0.92	25.	0.66
5.	0.66	26.	0.80
6.	0.60	27.	0.51
7.	0.69	28.	0.82
8.	0.47	29.	0.75
9.	0.58		ด้านบริหารทั่วไป
10.	0.57	30.	0.68
11.	0.58	31.	0.67
12.	0.69	32.	0.79
13.	0.89	33.	0.83
	ด้านงบประมาณ	34.	0.90
14.	0.59	35.	0.72
15.	0.72	36.	0.59
16.	0.83	37.	0.65
17.	0.65	38.	0.62
18.	0.70	39.	0.56
19.	0.66	40.	0.70
20.	0.80		
21.	0.61		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ แอลฟา (α) = 0.98

ตารางที่ 19 ค่าความสอดคล้องของคำถามในแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนเครือข่ายโครมิตร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

ข้อที่	ค่าความสอดคล้องของคำถาม					ค่าความสอดคล้องของคำถาม					เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	เฉลี่ย	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	เฉลี่ย	
1	1	1	1	3	1.00	21	1	0	1	2	0.67
2	1	0	1	2	0.67	22	1	1	1	2	1.00
3	1	1	1	3	1.00	23	1	1	1	3	1.00
4	1	1	1	3	1.00	24	1	1	1	3	1.00
5	1	1	1	3	1.00	25	1	1	1	3	1.00
6	1	1	1	3	1.00	26	1	1	1	3	1.00
7	1	1	1	3	1.00	27	1	1	1	3	1.00
8	1	1	1	3	1.00	28	1	1	1	3	1.00
9	1	1	1	3	1.00	29	1	1	1	3	1.00
10	1	1	1	3	1.00	30	1	1	1	3	1.00
11	1	1	1	3	1.00	31	1	1	1	3	1.00
12	1	1	1	3	1.00	32	1	1	1	3	1.00
13	1	1	1	3	1.00	33	1	1	1	3	1.00
14	1	1	1	3	1.00	34	1	1	1	3	1.00
15	1	1	1	3	1.00	35	1	1	1	3	1.00
16	1	0	1	2	0.67	36	1	1	1	3	1.00
17	1	1	1	3	1.00	37	1	1	1	3	1.00
18	1	1	1	3	1.00	38	1	1	1	3	1.00
19	1	1	1	3	1.00	39	1	1	1	3	1.00
20	1	1	1	3	1.00	40	1	1	1	3	1.00

หมายเหตุ: ค่าความสอดคล้องของคำถาม รวมทั้งฉบับ = 0.98

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวมณฑาทิพย์ โกศลจิตร
วัน เดือน ปีเกิด	21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	295 หมู่ 3 ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2554	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหนองยาง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน	ครู ค.ศ. 1 โรงเรียนบ้านหนองยาง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	การศึกษาระดับบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2558	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา